

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan het kabinet betreffende de brief over het Fiche: Aanbeveling Covid-19 monitoring afvalwater.¹

De fungerend voorzitter van de commissie,
Agema

Adjunct-griffier van de commissie,
Heller

Inhoudsopgave

- I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie**
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie**
- II. Reactie van het kabinet**

¹ Kamerstuk 22112, nr. 3097.

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de kabinetsappreciatie bij het fiche over de Aanbeveling Covid-19 monitoring afvalwater. Zij hebben hierbij nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de VVD-fractie vinden het belangrijk dat alles wat noodzakelijk is ook gedaan wordt om het coronavirus onder controle te krijgen. Het monitoren van het afvalwater is een van de goede mogelijkheden om in een vroeg stadium zicht te krijgen op besmettingen. Deze leden zijn van mening dat Nederland dit dus op een efficiënte en effectieve manier moet oppakken. Daarvoor is volgens deze leden echter geen aanbeveling van de Europese Commissie (EC) nodig. Wat is het nut en de noodzaak van deze aanbeveling? In welke landen in de Europese Unie (EU) wordt in dit kader onvoldoende gedaan? De leden van de VVD-fractie vinden volksgezondheid en zorg primair een nationale aangelegenheid. Wat is de status van deze aanbeveling? En waarom wordt er gesproken van minimumeisen? Wat gebeurt er als lidstaten niet voldoen aan wat opgenomen is in deze aanbeveling?

De leden van de VVD-fractie vinden het prima om 'best practices' via een Europees uitwisselingsplatform te delen. Wanneer is dit uitwisselingsplatform gereed? Genoemde leden willen verder graag van het kabinet horen wat Nederland nog niet of onvoldoende doet als gekeken wordt naar de 'best practices' in andere EU-landen en/of wat Nederland kan leren van andere EU-lidstaten.

De leden van de VVD-fractie willen van het kabinet weten of het klopt dat Nederland al volledig voldoet aan wat in de aanbeveling is opgenomen, dan wel waar Nederland nog stappen zou moet zetten. Nederland streeft ernaar om uiterlijk 30 september 2021 85% van de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) dagelijks monsters te laten aanleveren bij het RIVM, en aan het einde van 2021 moet dit 100% zijn. In hoeverre ligt Nederland op schema bij deze streefdoelen? En waarom kan dat niet sneller? Wat is het doel van de in de aanbeveling opgenomen verdere benutting van 'big brown data'? Wat zijn daarvan de gevolgen?

De leden van de VVD-fractie lezen dat wanneer het gezondheidsrisico van de pandemie lager wordt, er volgens het kabinet een nieuwe situatie ontstaat waarin nog bezien moet worden welke bemonsteringsfrequentie en geografische dekking daarbij past. Wat wordt daar precies mee bedoeld? Wanneer is daar sprake van? Het afvalwater heeft toch een vroegtijdige voorspellende waarde als het gaat om besmettingen, die ook in de situatie van een lager aantal besmettingen vroegtijdig lokale of regionale brandhaarden kan opsporen?

De leden van de VVD-fractie constateren dat eventuele budgettaire gevolgen voor de Rijksbegroting ingepast worden op de begroting van het beleidsverantwoordelijke departement. Dit is een zeer algemene zinsnede, die deze leden vaker zien in fiches. Het lijkt erop dat het een algemene, relatief nietszeggende zinsnede is waarmee het kabinet zich indekt tegen eventuele extra kosten. Klopt dat? Kan hierover voortaan meer concrete informatie beschikbaar komen in fiches? Om welke kosten zou het dan kunnen gaan? Hoe hoog zijn deze? Om welk departement gaat het?

De leden van de VVD-fractie zien daarnaast dat het Kabinet aangeeft dat de aanbevelingen volledig overeenkomen met het bestaande beleid in Nederland, ook met betrekking tot het

uitvoeren van de bemonstering en de analyse hiervan en de aanbevolen internationale samenwerking en kennisdeling. Hoe kan het dan dat er dan toch ook eventueel budgettaire gevolgen zijn? Alles wordt toch al gedaan?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie zien kansen bij het monitoren van afvalwater, niet alleen bij SARS-COV-2. Ook andere doeleinden, zoals vroegsignalering van andere ziektes en de signalering van medicatie in het afvalwater, kunnen inzichten geven.

De leden van de D66-fractie vragen het kabinet of Nederland, in de wereld maar ook binnen de EU, aanzienlijk koploper is op het gebied van monitoring van afvalwater. Welke landen binnen de EU zijn eveneens voortvarend bezig en welke rol ziet het kabinet voor Nederland in het kader van een voortrekkersrol? Was Nederland uniek in het monitoren van het afvalwater tijdens deze pandemie?

De leden van de D66-fractie constateren dat echte besluitvorming op basis van afvalwater niet heeft plaatsgevonden tijdens deze pandemie. Zo zijn er momenten dat het afvalwater vrij constante waardes of zelfs een daling van het aantal virusdeeltjes liet zien, terwijl er een stijging van het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames plaatsvond. Erkent het kabinet dit? Welke ambitie is er om afvalwater mee te nemen in de besluitvorming? Of blijven de waardes hiervoor onduidelijk? Hoe realistisch is het om gezien dit gegeven, zowel nationaal als binnen de EU, in te zetten op afvalwater?

De leden van de D66-fractie vragen het kabinet of in Nederland ook direct wordt ingezet om de monitoring afvalwater in brede zin verder te professionaliseren en dat er dankzij deze pandemie direct wordt geïnvesteerd om ook andere stoffen in het afvalwater te gaan monitoren.

De leden van de D66-fractie vragen het kabinet welke rol de monitoring van afvalwater gaat hebben richting het najaar, met name als andere varianten in Nederland nauw gemonitord moeten worden. In welke mate wordt momenteel al gemonitord naar varianten via het afvalwater? Kan het kabinet aangeven hoe snel afvalwater voor varianten gemonitord kan worden, van het moment van monsterafname tot aan de bekendmaking van de uitslag?

II. Reactie van het kabinet